

Skolotājiem pieejams jauns metodiskais materiāls par ilgtspējas ētiskajām dilemmām

Publicēts: 25.04.2022.

Izglītība

Pulcējot UNESCO Asociēto skolu projekta dalībsskolu (ASP) skolotājus, UNESCO Baltijas jūras projekta skolotājus un Ekoskolu skolotājus, 22. aprīlī tiešsaistē norisinājās metodiskā materiāla “Rīcības labirints” atklāšana. Materiālu izstrādāja UNESCO Latvijas Nacionālā komisija sadarbībā ar Brocēnu vidusskolu, kas ir viena no UNESCO ASP tīkla dalībsskolām.

“Mainoties aktualitātēm pasaulē, mainās arī ilgtspējas izpratne, tomēr ir svarīgi paturēt prātā ilgtspējīgas attīstības mērķu nozīmi, kas ir kā vadmotīvs neskaidrību un ētisku dilemmu risināšanai sabiedrībā. Atbilstošu izglītības metožu izmantošana ir viens no veidiem, kā mēs varam ilgtspējas dilemmas kopīgi risināt, domājot par dažādiem ilgtspējas aspektiem, kas skar vidi, sabiedrību un ekonomiku. Šis materiāls attīsta diskusijas prasmes, jo, mācoties aizstāvēt savu viedokli un uz klausīt citu uzskatus, mēs spējam nonākt pie risinājuma, atrodam izeju no labirinta,” uzrunājot pasākuma dalībniekus, pauda UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsēkretāre Baiba Moļņika.

Semināra pirmajā daļā resursu centra “Zelda” un biedrības “Patvērums “Droša māja”” pārstāve Sigita Zankovska-Odiņa aktualizēja cilvēktiesību jautājumus, kur skolotāji kopīgi sprieda par normu un privilēģiju atšķirīgajiem priekšstatiem cilvēktiesību kontekstā. Eksperte minēja ētisko dilemmu un izaicinājumu piemērus, par kuriem skolotāji tika aicināti aizdomāties. Šie piemēri ietvēra attieksmi pret cilvēkiem, kam privilēģijas ir liegtas, kā arī dažādu cilvēku pieņemšanas un iekļaušanas jautājumus sabiedrībā. Skolotāji meklēja veidus, vai un kā runāt par neviennozīmīgiem jautājumiem ar saviem skolēniem.

Semināra otrajā daļā Brocēnu vidusskolas skolotājas Laura Miķelsone, Daiga Barančane un Mairita Neilande iepazīstināja dalībniekus ar metodiskā materiāla “Rīcības labirints” saturu, kas ir iedalīts piecās jomās: cilvēktiesības, vide, veselība, tehnoloģijas

un cilvēku labklājība. Katrai jomai ir savas tēmas, kas ir veidotas apgalvojumu un noliegumu formā. Semināra dalībnieki izzināja materiāla izmantošanas iespējas pedagoģiskajā praksē, izprotot ieguvumus skolēniem, tostarp attīstīt līdzdalības prasmes, prasmi argumentēt un pamatot savu viedokli, spēju objektīvi analizēt informāciju un pieņemt citu viedokli, risināt reālas dzīves problēmas, veicinot atvērtību iepriekš nezināmām, pretrunīgām un neparedzamām lietām un veidot konstruktīvu diskusiju, neaizskarot citu dalībnieku jūtas. Savukārt skolotājam, izmantojot šo materiālu, ir jāpatur prātā galvenos debašu un diskusijas metodes organizācijas aspektus un jāspēj distancēties no personīgās attieksmes par konkrētu tēmu.

Semināra noslēgumā skolotājiem bija iespēja sadarboties trijās darbnīcās – “Kooperatīvi soli pa solim”, “Sokrata diskusijas pasaules kafejnīcā” un “Argumentēti – zaļāks par zaļu”, lai praktiski izmēģinātu debašu un diskusijas metodes, kā arī iepazītos ar faktu aprakstiem no metodiskā materiāla.

Metodiskais materiāls ir brīvi pieejams ikvienam: <https://www.unesco.lv/lv/media/823/download>, lai izmantotu gan formālajā, gan neformālajā izglītībā. Metodiskā materiāla mērķis ir aicināt vidusskolas skolēnus un jauniešus spriest par neviennozīmīgām ilgtspējas ētiskām dilemmām, kas mūsdienu sabiedrībā ir aktuālas.

Metodiskais materiāls sagatavots ar UNESCO Līdzdalības programmas finansiālu atbalstu.

Kitija Balcare, UNESCO LNK komunikācijas

Autors: konsultante

<https://www.unesco.lv/lv/jaunums/skolotajiem-pieejams-jauns-metodiskais-materials-par-ilgtspejas-etiskajam-dilemmam>